

Norges Bygdekvinnelag er en frivillig organisasjon og en pådriver for levende bygder, norsk matproduksjon og matkultur. Vi kjemper for likestilling, folkehelse og et aktivt og inkluderende lokalmiljø. Vi har 11.000 medlemmer, 400 lokallag og 17 distriktslag.

Til Justiskomiteen

Oslo, 30. oktober 2025

Norges Bygdekvinnelags høring på Prop. 1 S (2025–2026)

Justis- og beredskapsdepartementets budsjett

Regjeringen beskriver dagens trygghetssituasjon som den mest alvorlige siden andre verdenskrig. Sikkerhet og beredskap prioriteres i budsjettet. Det er positivt.

For Norges Bygdekvinnelag handler trygghet også om kunnskap, frivillighet og sterke lokalsamfunn. Et samfunn som kan produsere mat, lage sunn mat fra bunnen av, ta vare på hverandre og bygge tillit, står sterkere i kriser.

Våre 400 lokallag formidler praktisk matkunnskap gjennom frivillig innsats over hele landet. Hvert år arrangerer vi rundt 1000 kurs i tradisjonell matkunnskap basert på norske råvarer. Arbeidet har gitt oss status som rådgivende organisasjon for UNESCO innen norske mattradisjoner. Å kunne lage og lagre næringsrik mat av lokale råvarer – også ved bortfall av strøm – er en viktig del av egenberedskapen.

Norges Bygdekvinnelag er en betydelig ressurs i arbeidet med inkludering i våre lokalsamfunn. Vi kjenner sårbare grupper og kan gjøre de mer robuste som for eksempel ved å bli beredskapsvenner for hverandre.

I stortingsmeldingen om totalberedskap pekes frivillige organisasjoner ut som en sentral ressurs. Stortinget omtaler Norges Bygdekvinnelag som en viktig beredskapsaktør med matkompetanse og lokal tilstedeværelse.

I Innst. 242 S (2024–2025) om totalberedskapen for Norge heter det:

«Flertallet viser til at mat- og omsorgsberedskap i regi av frivillige organisasjoner som Norske Kvinners Sanitetsforening og Norges Bygdekvinnelag utfører viktige beredskapsoppgaver og understøtter kommuner og statsforvaltere i krisehåndtering. I tillegg bidrar disse organisasjonene med kunnskap som styrker egenberedskapen i befolkningen.»

Videre foreslår flertallet (Ap, Sp og SV):

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med organisasjoner som står for omsorgsberedskap i kriser og katastrofer, deriblant Norske Kvinners Sanitetsforening og Norges Bygdekvinnelag, og etablere ordninger som bedre ivaretar deres økonomiske behov.»

Regjeringen sier de vil vurdere hvordan frivillige ressurser best kan brukes i beredskapsarbeidet lokalt, regionalt og nasjonalt, men det følges ikke opp med penger i budsjettet. Arbeidet med beredskap må styrkes nå. Frivillige organisasjoner trenger økonomiske ressurser for å fylle sine roller og ansvar.

Norges Bygdekvinnelag ønsker å bidra sterkere til trygge lokalsamfunn gjennom praktisk matkunnskap, økt selvforsyning og styrket egenberedskap.

Vi ber Justiskomiteen sette av 10 millioner kroner i 2026 for å sikre de frivillige nasjonale mat- og omsorgsberedskapsorganisasjonenes økonomiske behov og etablere ordninger i samarbeid med disse organisasjonene.

Beste hilsen

Anne Irene Myhr, leder (sign.)

Cesilie Aurbakken, generalsekretær